



# Onderzoek financiële goede voornemens

Een onderzoek naar financiële goede voornemens voor 2020



# Inhoudsopgave

---

<b>Samenvatting</b>	4
<b>Inleiding</b>	7
<b>Resultaten</b>	
Financiële goede voornemens	9
Buffer voor onverwachte uitgaven	13
Belastingen van vier naar twee	17
Bijtelling elektrische auto van de zaak verhoogd	20
Impact nieuwe wet- en regelgeving 2020	22
<b>Bijlage:</b>	
Onderzoeksverantwoording	24

## Wijzer in geldzaken

Onderzoek financiële goede voornemens

December 2019

---

Dit onderzoek is uitgevoerd door:

**SAMR**



## Samenvatting

# Samenvatting (1 van 3)

---

## Achtergrond en opzet

- ▶ Eind 2019 heeft SAMR in opdracht van Wijzer in geldzaken een onderzoek uitgevoerd naar financiële goede voornemens. De meting is uitgevoerd onder een representatieve steekproef van n=1.033 Nederlanders in de leeftijd 18+. Een deel van de vragen is ook uitgevraagd eind 2018 onder een vergelijkbare representatieve steekproef van n=1.000 Nederlanders. Waar dit het geval is, wordt in dit rapport een vergelijking gemaakt met de resultaten van eind 2018.

## Financiële goede voornemens

- ▶ Veel respondenten noemen spontaan dat ze geen (specifieke) financiële goede voornemens hebben. Indien wel, dan wil men vooral (meer) sparen en minder geld uitgeven aan dingen die niet écht nodig zijn. Als zij gevraagd worden naar een specifieke lijst met financiële goede voornemens, dan komen sparen voor onverwachte uitgaven (buffer), minder onnodige uitgaven doen en zuiniger aan doen sterk naar voren.
- ▶ De geneigdheid om financiële goede voornemens voor 2020 te maken neemt af met de leeftijd: 25% van de 65-plussers is dit niet van plan tegen 3% van de groep 18-24 jaar. Dit patroon zagen we ook in de voornemens voor 2019. Verder zien we dat laag opgeleiden (27%) minder vaak goede voornemens hebben op financieel gebied dan hoog opgeleiden (12%).
- ▶ De kosten waar men in 2020 het vaakst op wil besparen zijn de dagelijkse boodschappen en winkelen. Winkelen wordt als enige iets vaker dan vorig jaar genoemd om op te besparen (37% versus 33%).
- ▶ 18-24-jarigen willen vaker dan oudere doelgroepen besparen op winkelen, uit eten gaan en koffie drinken/halen. Deze leeftijdsgroep geeft juist minder vaak aan dat zij willen besparen op energie.

# Samenvatting (2 van 3)

---

## Buffer voor onverwachte uitgaven

- ▶ Twee derde van de Nederlanders verwacht waarschijnlijk of zeker onverwachte uitgaven van €2.000,- op te kunnen brengen. De groep 35-44 jaar verwacht het vaakst dit bedrag waarschijnlijk of zeker niet te kunnen opbrengen. 65-plussers geven juist het vaakst aan dat ze verwachten een bedrag van €2.000,- wel te kunnen opbrengen. En hoog opgeleiden verwachten vaker dat ze dit bedrag wel kunnen opbrengen dan midden of laag opgeleiden.
- ▶ Bijna zes op de tien Nederlanders halen een bedrag van €1.000,- aan onverwachte uitgaven van de spaarrekening. Eén op de tien vangt het op door te bezuinigen op andere uitgaven. Nederlanders van 55-64 jaar en 65-plussers zeggen vaker dat zij de mogelijkheid hebben om het geld van de spaarrekening te halen. Dit geldt ook voor hoog opgeleiden. Nederlanders die middelbaar opgeleid zijn geven vaker aan het geld van familie of vrienden te lenen.
- ▶ 14% van de Nederlanders heeft (helemaal) geen buffer om onverwachte uitgaven op te vangen. Hoe lager men is opgeleid, hoe minder vaak men een buffer heeft. De grootste groep (bijna 4 op de 10) geeft aan een buffer van meer dan €2.000,- te hebben voor onverwachte uitgaven. Oudere groepen (55-64 jaar en 65-plussers) zeggen vaker een buffer van meer dan €2.000,- te hebben en jongere groepen (18-44 jaar) juist vaker een kleinere buffer (tussen de €500,- en de €1.500,-).
- ▶ Bijna vier op de tien Nederlanders sparen elke maand een vast bedrag (al dan niet via een automatische overboeking). Nog eens vier op de tien Nederlanders zetten alleen geld opzij als er wat overblijft. Vanaf 45 jaar wordt er vaker iedere maand gespaard dan bij jongeren het geval is. Jongeren (18-24 jaar en 25-34 jaar) sparen vaker alleen als er geld over is in een maand.

## Belastingcijven van vier naar twee

- ▶ Bijna de helft van de Nederlanders (46%) is niet bekend met de verandering in de belastingcijven in 2020 (van vier naar twee; 37,35 procent voor het inkomen tot en met €68.507,- en 49,5 procent voor alles daarboven). Een derde heeft er wel van gehoord, maar weet niet wat het inhoudt. De rest (2 op de 10) weet ongeveer of precies wat de verandering inhoudt. Nederlanders van 55-64 jaar en 65-plussers zeggen vaker te weten wat de verandering (ongeveer) inhoudt. Ook hoog opgeleiden zijn beter op de hoogte.
- ▶ Van de Nederlanders die zeggen ongeveer of precies te weten wat de verandering inhoudt (n=232) zegt ongeveer de helft dat ze er zelf op vooruit gaan en een kwart dat ze er op achteruit gaan. De rest weet het niet. Jongeren (18-44 jaar) denken vaker dan ouderen dat ze er op vooruit zullen gaan door de verandering. Dit geldt ook voor hoog opgeleiden (versus laag opgeleiden) en mannen (versus vrouwen).

# Samenvatting (3 van 3)

---

## Bijtelling elektrische auto van de zaak verhoogd

- ▶ Wanneer we aan werkzame Nederlanders de vraag voorleggen of men in 2020 een elektrische of een benzine/diesel auto van de zaak zou kiezen (stel dat men die keuze daadwerkelijk mag maken), dan kiezen ruim vier op de tien Nederlanders (43%) voor een elektrische auto van de zaak (ondanks de hogere bijtelling in 2020). Evenveel Nederlanders kiezen juist voor een benzine/diesel auto. Er is geen verschil tussen jongeren en ouderen als het gaat om de keuze tussen een elektrische of een benzine/diesel auto van de zaak. Wel is het zo dat jongeren (18-24 jaar) duidelijk vaker vanwege het milieu (minder uitstoot) kiezen voor de elektrische auto.

## Impact nieuwe wet- en regelgeving 2020

- ▶ Net wat meer Nederlanders dan vorig jaar weten niet goed welke invloed de veranderingen in wet- en regelgeving per 1 januari op de eigen portemonnee hebben (55% versus 47% (helemaal) eens). Vrouwen geven vaker (63%) aan dit niet te weten dan mannen (48%).
- ▶ Ten opzichte van vorig jaar hebben nu meer Nederlanders de intentie om de huidige zorgverzekering te heroverwegen (46% versus 39% (helemaal) eens). Dit geldt sterker voor jongere (18-44 jaar) dan voor de oudere groepen. En het geldt sterker voor hoog opgeleiden versus laag opgeleiden, en vaker voor vrouwen dan voor mannen.
- ▶ Net wat meer Nederlanders vinden het onterecht (30%) dat zzp'ers de komende jaren meer belasting gaan betalen (door verlaging van de zelfstandigenaftrek in 2020) dan dat ze het terecht vinden (23%). Jongeren (18-44 jaar) vinden het vaker terecht dan ouderen (deze groep is vaker 'neutraal'). En hoog opgeleiden vinden het vaker terecht dan laag opgeleiden.



# Inleiding

# Inleiding

---

- ▶ Eind 2019 heeft SAMR in opdracht van Wijzer in geldzaken een onderzoek uitgevoerd naar financiële goede voornemens voor 2020. De meting is uitgevoerd onder een representatieve steekproef van n=1.033 Nederlanders in de leeftijd 18+. In de bijlage is een uitgebreide onderzoeksverantwoording gegeven.
- ▶ De gegevens zijn verzameld door middel van een vragenlijst. De vragenlijsten zijn online door de respondenten ingevuld. De resultaten zijn gebaseerd op zelfrapportage. Het veldwerk vond plaats van 9 tot en met 13 december 2019.
- ▶ In de volgende hoofdstukken worden de resultaten besproken. Allereerst gaan we in op de financiële goede voornemens voor 2020, vervolgens op een buffer voor onverwachte uitgaven. Daarna bespreken we de bekendheid met en de gevolgen van de verandering van vier naar twee belastingschijven en de ophoging van de bijtelling van elektrische auto's van de zaak. Tot slot gaan we in op de impact van nieuwe wet- en regelgeving 2020 aan de hand van een aantal stellingen.
- ▶ In de figuren in dit rapport worden de resultaten van de totale doelgroep op hoofdlijnen weergegeven. In de tekstkaders onder of naast de figuren zijn relevante verschillen tussen subgroepen (verschillen naar leeftijd, opleidingsniveau en sekse) beschreven.





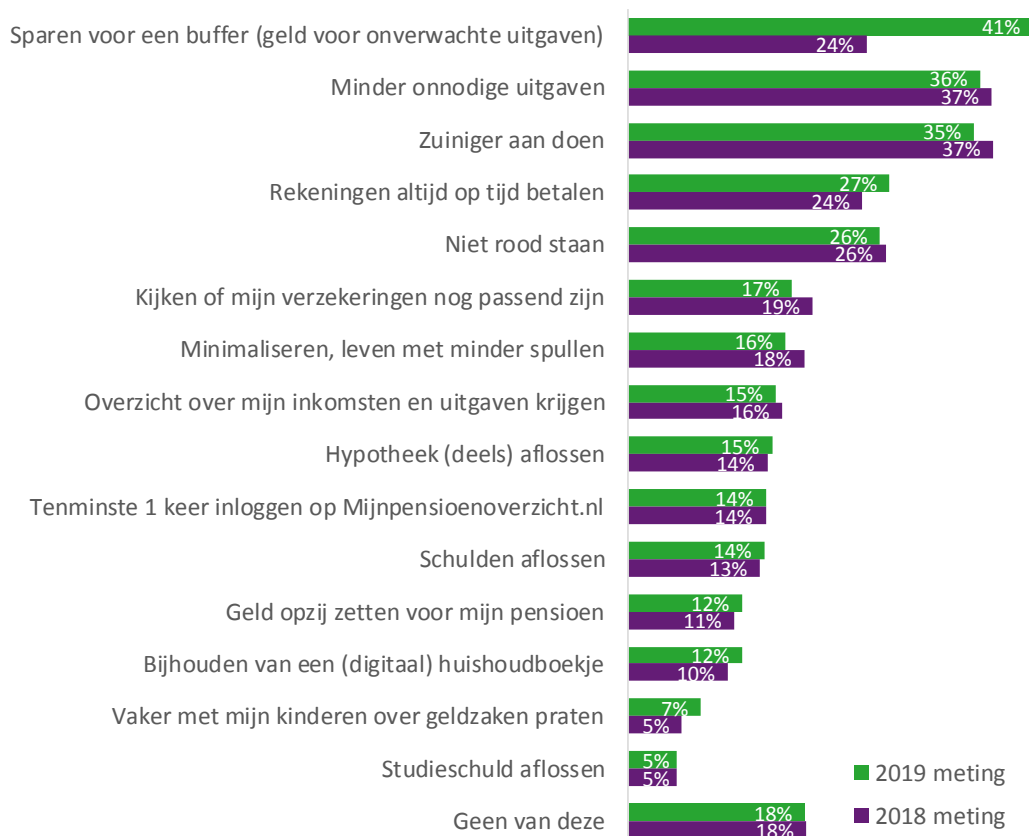
## Resultaten: Financiële goede voornemens



# Sparen voor een buffer, minder onnodige uitgaven en zuiniger aandoen zijn de meest populaire financiële goede voornemens

Hieronder staat een lijst met mogelijke goede voornemens. Welke financiële goede voornemens heb jij voor 2020? Goede voornemens zijn dingen die je volgend jaar anders zou willen doen, bijvoorbeeld vaker of juist minder vaak.

(meerdere antwoorden mogelijk; n=1.033)



► **Uitkomsten:** De meest genoemde financiële goede voornemens voor 2020 zijn: sparen voor onverwachte uitgaven (buffer), minder onnodige uitgaven doen en zuiniger aan doen. Afgezien van sparen voor onverwachte uitgaven (buffer opbouwen) zijn er geen ontwikkelingen ten opzichte van de financiële voornemens voor 2019. De 'buffer' wordt nu vaker genoemd, maar is tekstueel ook aangepast ten opzichte van de vorige meting waardoor de vergelijking onzuiver is.

► **Verschillen tussen subgroepen:**

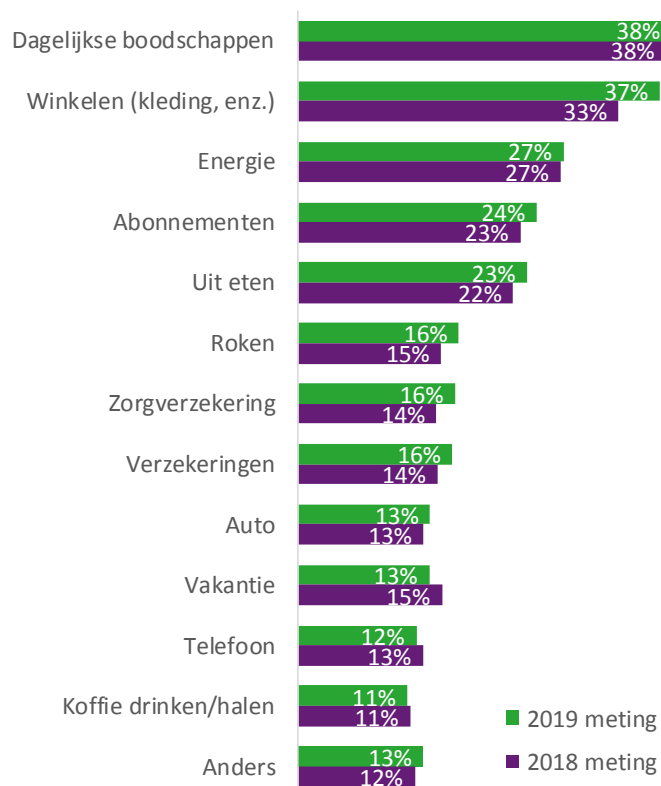
- Ouderen (55+) zijn minder vaak voornemens te sparen voor onverwachte uitgaven (een buffer) dan de jongere groepen (net als vorig jaar).
- Het voornemen om 'zuiniger aan te doen' wordt vaker genoemd door jongeren (18-24 jaar) dan door 55-plussers.
- Het voornemen om tenminste 1 keer in te loggen op mijnpensioenoverzicht.nl wordt – net als vorig jaar – het vaakst genoemd door de 55-64 jarigen (24%).
- De geneigdheid om financiële goede voornemens te maken neemt af met de leeftijd en naarmate men lager opgeleid is.
- Hoog opgeleiden hebben vaker het voornemen om de hypotheek (deels) af te lossen (20%) en een huishoudboekje bij te houden (15%).

\* Dit onderwerp is gewijzigd t.o.v. 2019, toen was het: 'beginnen met sparen voor een buffer'

# Op dagelijkse boodschappen en winkelen wil men opnieuw het vaakst besparen

Op welke kosten wil jij volgend jaar besparen?

(meerdere antwoorden mogelijk; n=1.033)



► **Uitkomsten:** De meest genoemde besparingsposten voor 2020 zijn: de dagelijkse boodschappen en winkelen. Winkelen is als enige vaker genoemd dan vorig jaar als besparingspost.

► **Verschillen tussen subgroepen:**

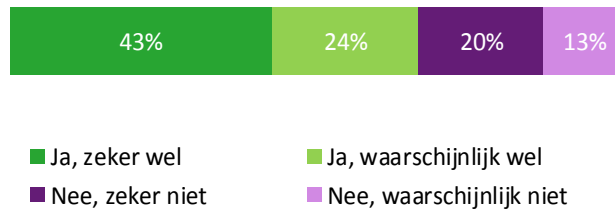
- In de leeftijdsgroep 18-24 jaar valt op dat zij meer dan andere groepen willen besparen op winkelen (54%), uit eten gaan (41%) en koffie drinken/halen (29%). Ze geven juist minder aan dat zij willen besparen op energie (7%).
- Besparen op boodschappen (44% tot 47%) wordt het meest genoemd door de groep van 25-54 jaar.
- Besparen op verzekeringen is vooral genoemd door de groep 35-44 jaar (22%).
- Mannen willen vaker besparen op energie (33%), abonnementen (28%), roken (20%) en auto (18%); vrouwen vaker op de dagelijkse boodschappen (45%) en winkelen (41%).



## Resultaten: Buffer voor onverwachte uitgaven

# Twee derde verwacht onverwachte uitgaven van €2.000,- te kunnen opbrengen

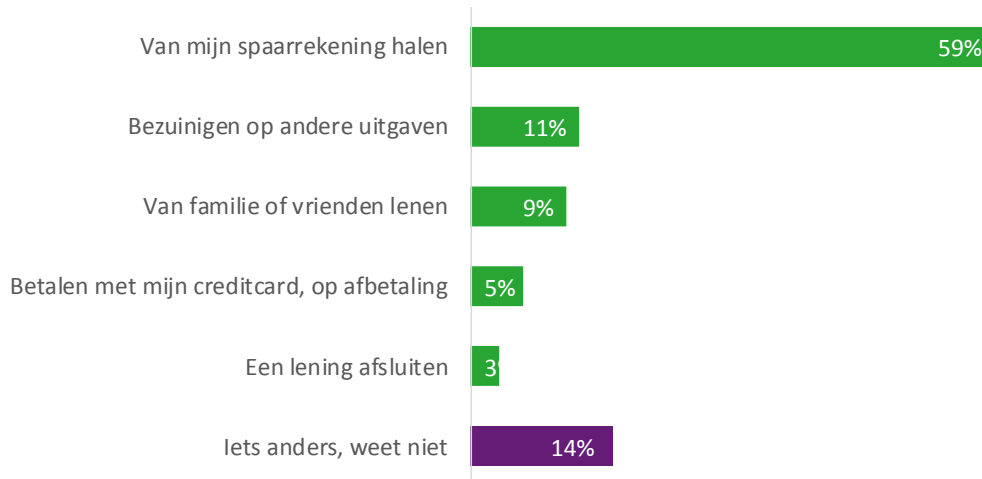
Stel, je krijgt volgende maand te maken met onverwachte kosten (uitgaven). Verwacht je dat je daarvoor €2.000,- kan opbrengen? (één antwoord mogelijk; n=1.033)



- ▶ **Uitkomsten:** Twee derde van de Nederlanders verwacht waarschijnlijk of zeker onverwachte uitgaven van €2.000,- op te kunnen brengen.
- ▶ **Verschillen tussen subgroepen:**
  - 65-plussers verwachten vaker waarschijnlijk of zeker onverwachte uitgaven van €2.000,- te kunnen opbrengen (82%).
  - De groep 35-44 jaar verwacht het vaakst dit bedrag waarschijnlijk of zeker niet te kunnen opbrengen (44%).
  - Hoe hoger opgeleid, hoe vaker men verwacht het bedrag waarschijnlijk of zeker wel te kunnen opbrengen (hoog opgeleid: 76%, laag opgeleid: 56%).
  - Mannen (73%) verwachten vaker dan vrouwen (60%) dat ze waarschijnlijk of zeker onverwachte uitgaven van €2.000,- kunnen opbrengen.

# Ruime meerderheid haalt onverwachte uitgave van €1.000,- van de spaarrekening

Stel dat je plotseling €1.000,- nodig hebt (bijvoorbeeld voor de reparatie van je auto), wat zou je dan doen? (één antwoord mogelijk; n=1.033)



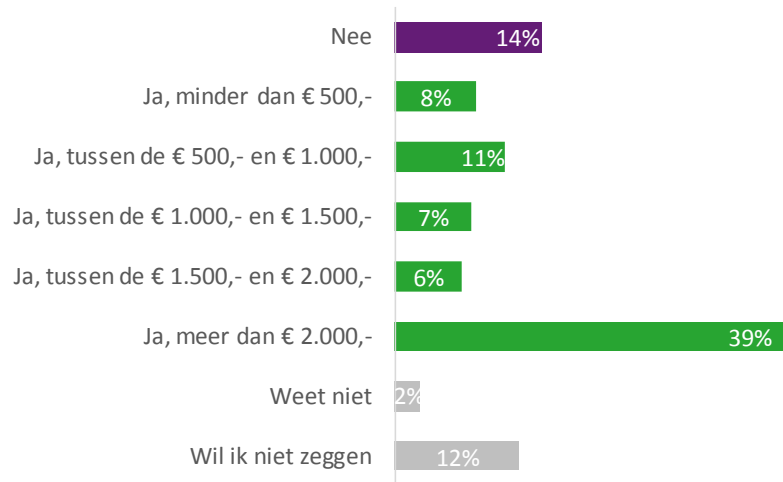
► **Uitkomsten:** Bijna zes op de tien Nederlanders halen een bedrag van €1.000,- aan onverwachte uitgaven van de spaarrekening. Eén op de tien vangt het op door te bezuinigen op andere uitgaven.

► **Verschillen tussen subgroepen:**

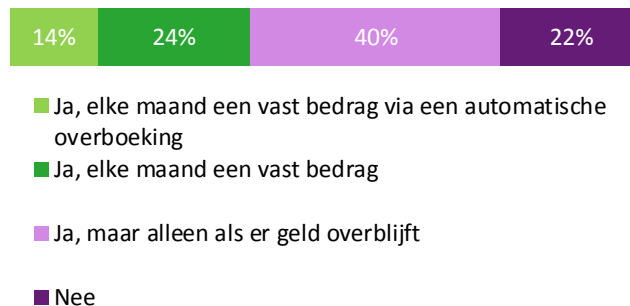
- Nederlanders van 55-64 jaar en 65-plussers zeggen vaker dat zij de mogelijkheid hebben om het geld van de spaarrekening te halen (69% en 76%).
- Nederlanders t/m 44 jaar geven vaker aan dat ze zouden bezuinigen op andere uitgaven (18-24: 14%, 25-34: 18% en 35-44: 15%) en van familie of vrienden zouden lenen (18%, 16% en 14%).
- Hoog opgeleiden zeggen vaker de mogelijkheid te hebben om het geld van de spaarrekening te halen (66%).
- Nederlanders die middelbaar opgeleid zijn geven vaker aan het geld van familie of vrienden te lenen (13%).

# Vier op de tien Nederlanders hebben een buffer van meer dan €2.000,- om onverwachte uitgaven op te vangen en sparen elke maand een vast bedrag

Heb jij een buffer (financiële middelen) om onverwachte uitgaven op te vangen? (één antwoord mogelijk; n=1.033)



Zet jij elke maand geld opzij? (één antwoord mogelijk; n=1.033)



► **Uitkomsten:** 14% heeft geen buffer om onverwachte uitgaven op te vangen. De grootste groep (bijna 4 op de 10) geeft aan een buffer van meer dan €2.000,- te hebben om onverwachte uitgaven op te vangen.

► **Verschillen tussen subgroepen:**

- 65-plussers geven het vaakst (57%) aan dat zij een buffer van meer dan €2.000,- hebben; 7% geeft juist aan dat zij geen buffer hebben om onverwachte uitgaven op te vangen.
- 55-64-jarigen geven eveneens vaker (46%) dan jongere doelgroepen aan een buffer van €2.000,- te hebben.
- De jongere groepen (18-44 jaar) hebben juist vaker een kleinere buffer (tussen de €500,- en de €1.500,-) beschikbaar dan de oudere groepen (55+).
- Hoe lager opgeleid, hoe minder vaak men een buffer heeft voor onverwachte uitgaven (laag: 21%).

► **Uitkomsten:** Bijna vier op de tien Nederlanders sparen elke maand een vast bedrag (al dan niet via een automatische overboeking). Nog eens vier op de tien Nederlanders sparen alleen als er geld overblijft.

► **Verschillen tussen subgroepen:**

- Vanaf 45 jaar wordt er vaker iedere maand gespaard dan bij jongeren het geval is.
- Jongeren (18-24 jaar en 25-34 jaar) sparen vaker alleen als er geld over is (50% en 47%).
- Hoe lager opgeleid, hoe vaker men niet maandelijks geld opzij zet (laag: 28%).





## Resultaten: Belastingen van vier naar twee

# Ruim twee op de tien Nederlanders zeggen (ongeveer) te weten wat de verandering in de belastingschijven inhoudt

Het aantal belastingschijven gaat in 2020 van vier naar twee; 37,35 procent voor het inkomen tot en met € 68.507,- en 49,5 procent voor alles daarboven. Ben je bekend met deze verandering? En zo ja, wil je kort beschrijven wat het inhoudt?

(één antwoord mogelijk; n=1.033)



■ Ja, en ik weet precies wat het inhoudt

■ Ja, en ik weet ongeveer wat het inhoudt

■ Ja, ik heb er over gehoord maar weet niet wat het inhoudt

■ Nee

“Wellicht gunstig voor de midden inkomens.”

“Als je boven die gestelde grens komt, betaal je gewoon meer inkomstenbelasting.”

“Schijf 2 gaat minder belasting betalen. Schijf 3 4 meer.”

“Minder belasting betalen.”

“Vereenvoudiging en verlaging hoogste tarief.”

“Minder belasting over de eerste schijf.”

“Het systeem wordt overzichtelijker en werkt deels in mijn voordeel.”

“Betere verdeling belastingen.”

“Over een deel van m'n salaris betaal ik minder belasting.”

► **Uitkomsten:** Bijna de helft van de Nederlanders (46%) heeft niet gehoord van de verandering in de belastingschijven. Een derde heeft er wel van gehoord, maar weet niet wat het inhoudt. De rest (2 op de 10) zegt ongeveer of precies te weten wat de verandering inhoudt.

► **Verschillen tussen subgroepen:**

- Met name jongeren (18-24 jaar) geven aan wel gehoord te hebben van de verandering van vier naar twee belastingschijven, maar niet te weten wat het inhoudt (50%).
- Ouderen (55-64 jaar en 65+) zeggen vaker te weten wat het ongeveer inhoudt (18% en 20%) en wat het precies inhoudt (10% en 14%).
- De groep 45-54 jaar geeft het vaakst aan er niet van gehoord te hebben (56%).
- Hoe hoger opgeleid, hoe beter men zegt te weten wat de verandering inhoudt. Laag opgeleiden geven het vaakst aan er niet mee bekend te zijn (53%).

# Helft van de Nederlanders die zegt te weten wat de verandering inhoudt denkt dat ze er financieel op vooruit gaan

Het aantal belastingsschijven gaat in 2020 van vier naar twee; 37,35 procent voor het inkomen tot en met € 68.507,- en 49,5 procent voor alles daarboven. Weet je je wat deze verandering voor je persoonlijke situatie betekent?

(één antwoord mogelijk; n=1.033)



- ja, ik ga er financieel op vooruit
- ja, ik ga er financieel op achteruit
- nee, geen idee

► **Uitkomsten:** Twee op de tien Nederlanders denken er in 2020 financieel op vooruit te gaan door de verandering van vier naar twee belastingsschijven. Een kleiner deel (16%) verwacht er op achteruit te gaan.

► **Verschillen tussen subgroepen (o.b.v. iedereen):**

- 18-44-jarigen denken vaker dan ouderen (55+) dat ze er op vooruit zullen gaan door de verandering (18-24: 28%; 25-44: 25%; 55-64: 21%; 65+: 17%).
- 65-plussers denken juist het vaakst dat ze er financieel op achteruit zullen gaan door de verandering (24%).
- Mannen (28%) denken vaker dan vrouwen (13%) dat ze er financieel op vooruit gaan. Vrouwen geven vaker aan het niet te weten (72%).
- Hoog opgeleiden denken vaker dat ze er op vooruit zullen gaan (25%). Laag opgeleiden geven juist vaak aan dat ze geen idee hebben (69%).

► **Uitkomsten (inzoomend op respondenten die weten wat de regeling ongeveer/precies inhoudt):**

- Wanneer we inzoomen op de respondenten die ongeveer of precies zeggen te weten wat de verandering inhoudt (n=232), dan zien we dat ook binnen deze groep meer mensen denken dat ze er op vooruit gaan dan dat ze er op achteruit gaan. Het verschil is dan zelfs een stuk groter.
- Van de Nederlanders die ongeveer of precies zeggen te weten wat de verandering inhoudt (n=232) zegt ongeveer de helft (48%) dat ze er zelf op vooruit gaan en een kwart (24%) dat ze er op achteruit gaan. De rest weet het niet.



## Resultaten: Bijtelling elektrische auto van de zaak verhoogd

# Evenveel Nederlanders kiezen voor een elektrische auto van de zaak als voor een benzine/diesel auto

*In 2020 wordt de bijtelling van de auto van de zaak voor elektrische auto's aangepast van 4% naar 8%. Hierdoor wordt het fiscale voordeel minder groot in vergelijking tot een benzine/diesel auto. Stel je krijgt een 2020 een 'auto van de zaak' en je mag zelf kiezen tussen een elektrische of een benzine/diesel auto.*

*Welke kies je? (één antwoord mogelijk; allen die werkzaam zijn n=531)*



- Ik kies voor een elektrische auto. De belangrijkste reden hiervoor is de nog steeds lagere bijtelling in plaats van de benzine/diesel auto.
- Ik kies voor een elektrische auto in plaats van de benzine/diesel auto. De belangrijkste reden hiervoor is het milieu (minder uitstoot).
- Zolang een elektrische auto niet verplicht wordt gesteld, kies ik een benzine/diesel auto van de zaak.
- Anders

► **Uitkomsten:** Ruim vier op de tien Nederlanders kiezen voor een elektrische auto van de zaak (ondanks de verhoging van de bijtelling in 2020). Evenveel Nederlanders kiezen juist voor een benzine/diesel auto. Van degenen die kiezen voor een elektrische auto geven net wat meer mensen aan dat het milieu (minder uitstoot) hiervoor de belangrijkste reden is dan de (nog steeds) lagere bijtelling ten opzichte van een benzine/diesel auto.

► **Verschillen tussen subgroepen:**

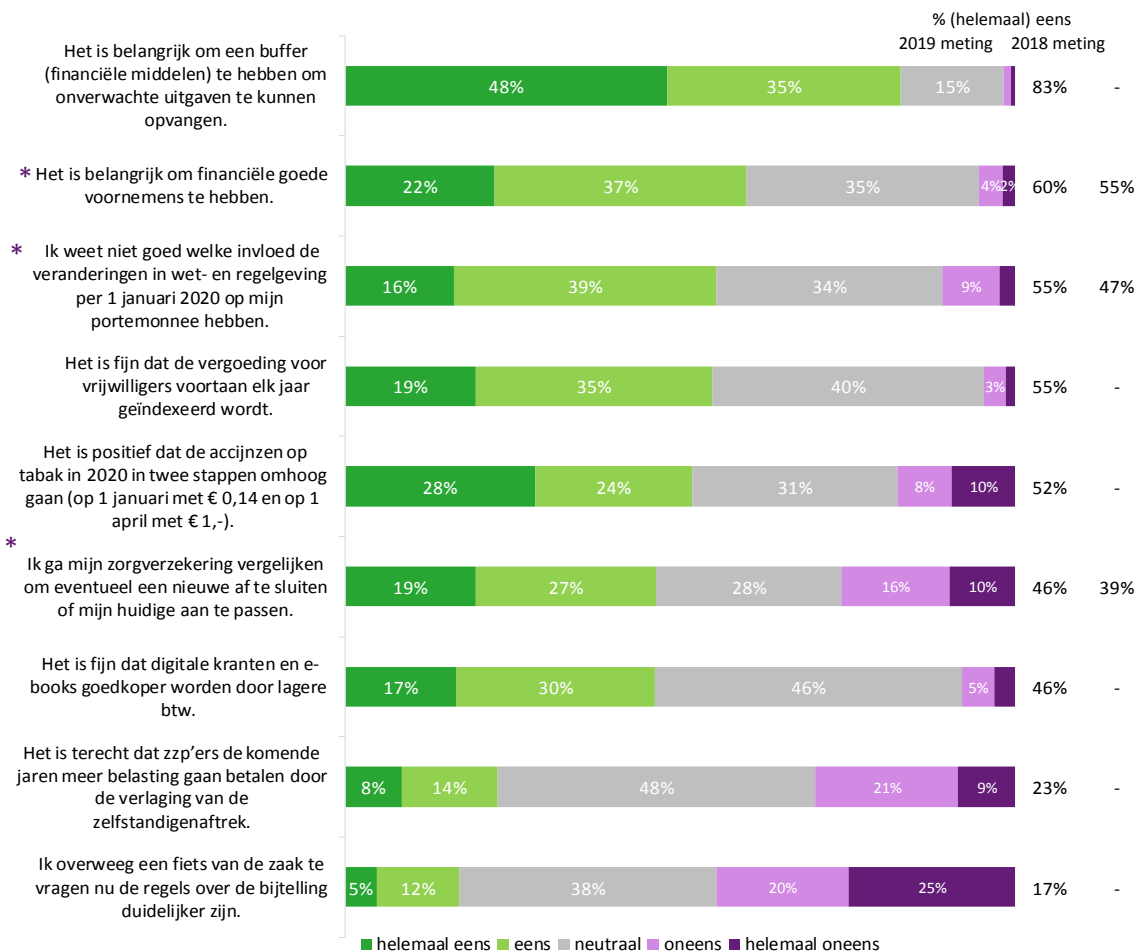
- Er is geen verschil tussen jongeren en ouderen als het gaat om de keuze tussen een elektrische of een benzine/diesel auto van de zaak. Wel is het zo dat jongeren (18-24 jaar) duidelijk vaker vanwege het milieu (minder uitstoot) kiezen voor de elektrische auto (60%).
- Hoog opgeleiden kiezen vaker voor een elektrische auto van de zaak vanwege de lagere bijtelling (22%).
- Middelbaar opgeleiden kiezen juist vaker voor een benzine/diesel auto van de zaak (52%) boven een elektrische auto.



## Resultaten: Impact nieuwe wet- en regelgeving 2020

# Intentie om zorgverzekering te heroverwegen nu groter dan vorig jaar

In hoeverre ben je het eens met de volgende stellingen? (één antwoord mogelijk; n=1.033)

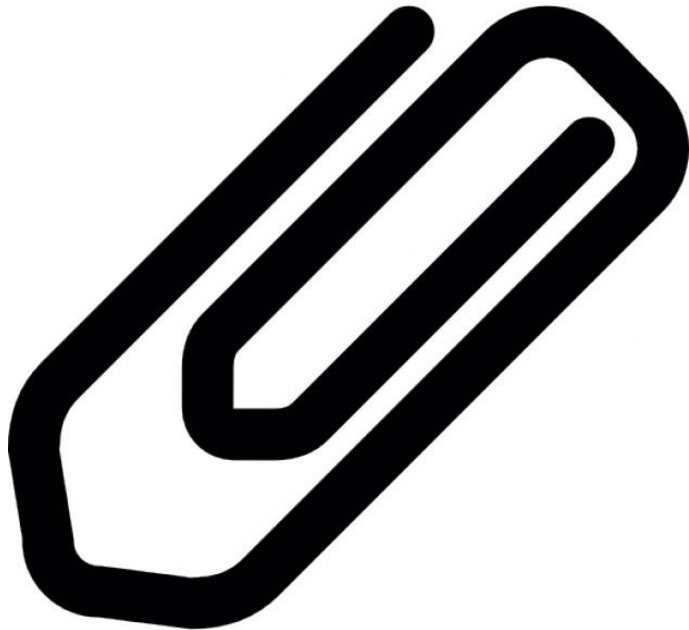


\* Deze stellingen zijn in de 2018 meting ook uitgevraagd.

**Uitkomsten:** Net wat meer Nederlanders dan vorig jaar weten niet goed welke invloed de veranderingen in wet- en regelgeving per 1 januari op de eigen portemonnee hebben (55% versus 47% (helemaal) eens). Ten opzichte van vorig jaar hebben meer Nederlanders de intentie om de huidige zorgverzekering te heroverwegen (46% versus 39% (helemaal) eens). De helft van de Nederlanders (52%) vindt de verhoging van de accijnzen op tabak een positieve ontwikkeling. Een minder uitgesproken mening heeft men over de prijsdaling van kranten en e-books, evenveel mensen zijn er positief over als neutraal (46%). Net wat meer Nederlanders vinden het onterecht (30%) dat zzp'ers de komende jaren meer belasting gaan betalen (door verlaging zelfstandigenaftrek) dan dat ze het positief vinden (23%).

## ► Verschillen tussen subgroepen:

- Jongeren zijn het vaker eens met de meeste stellingen dan ouderen. De meest opvallende is dat zij vaker overwegen een fiets van de zaak te vragen (33%).
- Ouderen (65+) zijn positiever over het indexeren van de vergoeding voor vrijwilligers (63%) en vinden het nóg belangrijker om een buffer te hebben (89%).
- Vrouwen geven vaker aan niet te weten welke invloed de veranderingen in wet- en regelgeving hebben op de eigen portemonnee (62%).



## Bijlagen



# Bijlage 1: onderzoeksverantwoording

Elementen	Uitleg
Onderzoek	Financiële goede voornemens
Doelgroep	Nederlanders 18+
Methode	Online afname (CAWI), bron: Dynata/ SSI. De gemiddelde invultijd was 4 minuten.
Onderzoekperiode	Het veldwerk vond plaats van 9 tot en met 13 december 2019.
Steekproef	De steekproef is representatief getrokken naar de kenmerken sekse, leeftijd en opleidingsniveau van de respondenten.
Weging	De steekproef is gewogen naar de gouden standaard van de MOA (2017). Hierbij wordt gekeken naar huishoudgrootte, geslacht, leeftijd, opleiding en Nielsen MOA-regio. De wegefficiency was 92%.
Verschillen	De verschillende uitkomsten van de specifieke subgroepen zijn statistisch getoetst. Indien de gevonden verschillen significant zijn, is het voor 95% zeker is dat de verschillen berusten op werkelijke verschillen en niet op toeval.